

a tavalyi közgyűlés Szádeczky Béla urat véglegesítette segédőri állásában, és Birtalan Albertet szolgálatában.

Az egyesített könyvtárak forgalmi statisztikáját a mellékletben közlöm.

Ez a helyzet, a melyet megismertettem, nem rózsás, de nem is tövises. A tényleges állapot megismerésén keresztül kell esni. Hamis ábrándokba ne ringassuk magunkat, de el se csüggedjünk, látva, hogy van okunk hinni és remélni, látva, hogy van kötelességünk: a tespedő és vegetáló élet megszüntetésén kell dolgozni.

Ezzel szerencsém van idei jelentésemet a t. Közgyűlésnek nagybecsű figyelmébe ajánlani.

*

1901 évben házi használatra kivitt — és — az olvasó teremben használt művek: januárius 268 — 744, februárius 249 — 937, márczius 249 — 1014, április 274 — 531, május 484 — 456, június 430 — 299, július és augusztus 140 — 99, szeptember 288 — 1186, október 302 — 2132, november 294 — 2128, deczember 324 — 1015; összesen 3302 — 10541; együtt 13843.

A SZEGEDI SOMOGYI-KÖNYVTÁR ÁLLAPOTA 1901—1902-BEN.

A Somogyi-könyvtár igazgatója, *Reizner János*, a könyvtár 1901/1902. évi állapotáról, gyarapodásáról, használatáról és más nevezetesebb mozzanatairól a következő jelentést terjesztette elő.

Az elmúlt évben, vagyis az 1901. évi július 1-től a folyó év június végéig terjedő időszakban a könyvtár gyarapodása a megelőző évihez képest úgy a művek, mint a kötetek számát tekintve, csökkent, a mi abban találja magyarázatát, hogy a beszerzések között igen értékes és költséges kiadványok nagyobb számmal szerepelnek. De még így is 506 új munkával és a folytatólagos kötetek számbavételével, 1059 kötettel szaporodott az állomány. Ebbe a városi rendszeres járulékon kívül (2000 K.) a vallás- és közoktatásügyi kormánytól nyert államsegélyen (1000 K.) beszerzett 20 mű, nemkülönben a szegedi kir. főügyészség területén működő összes nyomdáknak az 1900. év II. félévi s az 1901. év I. félévi köteles sajtótermékeinek nagy tömege, a melyek a kir. ügyészségtől átvétettek, szintén betudva van, a mennyiben az utóbbinak számba vehető és könyvtári kezelésre alkalmas anyaga már feldolgozva lön.

Betudva van továbbá a fentebbi gyarapodásba az alapítványi illetmények és adományok útján nyert anyag is. Így az elmúlt évben

alapítványi illetményként a m. történelmi társulat, a kir. magyar természettudományi társulat, a Szent-István- és a Kisfaludy-társaságok, orsz. magy. képzőművészeti társulat kiadványait, illetőleg folyóirataikat megküldötték. Adományként megkaptuk a magy. tud. Akadémia összes kiadványait, valamint a magy. földrajzi társulat, a magy. földtani társulat, a magyar mérnök és építész egyesület kiadványait, illetőleg folyóiratait.

Ugyanily czímen megkaptuk az országgyűlés képviselőházának nyomtatványait, a m. kir. földmivelésügyi, a m. kir. kereskedelemügyi kormányoknak, továbbá a központi m. kir. statisztikai. úgy a székes-fővárosi statisztikai hivatalok folyó kiadványait.

Egyébként becses adományokat nyertünk a múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségétől, továbbá Szeged város tanácsától, a szegedi keresk. és iparkamarától, valamint egyes adományozóktól, kiknek sorából gr. Apponyi Sándor, gr. Esterházy Mihály, Kállay Albert, özv. Csajághy Béláné, Lábdy Antal, Engel Lajos, dr. Szigeti Sándor, Tömörkény István, Nátly József, Vass Mátyás neveit említhetem.

Az évi gyarapodáshoz képest a czimtározott állomány ennél fogva szakonként a következő:

Ösnyomtatvány (idegen és magyar)	177 mű	195 kötet	166 drb.
Vallástudomány (6 alszak)	7077 »	12600 »	11192 »
Jogtudomány (8 alszak)	2426 »	4218 »	3788 »
Államtudomány (5 alszak)	1073 »	1947 »	1804 »
Orvostudomány (6 alszak)	1205 »	2002 »	1812 »
Természettud. és matematika (5 alszak)	2564 »	4602 »	4308 »
Bölcsészet, nevelés, szépművészet (3 alszak)	2979 »	5054 »	4844 »
Történelem, földrajz (9 alszak)	6028 »	12093 »	11530 »
Nyelvészet és szépirodalom (6 alszak)	4811 »	9579 »	8485 »
Vegyes (6 alszak)	1021 »	7557 »	7305 »
Hírlapok (3 alszak)	330 »	1887 »	2353 »
Összesen	29,691 mű	61,734 kötet	57,587 drb.

Ezen állományból a Somogyi Károly adományát képező törzskönyvtárra esik 20,370 mű 43,701 kötettel s a 19 év alatti városi beszerzések és adományok mennyisége 9321 mű 18,033 kötettel.

Az elmúlt évben a könyvkötések is nagy arányban folytak. Az erre rendelt városi járulékon (évi 2000 K.) 1098 kötés készült.

A könyvtárt használó látogatók száma az előző évihez képest 550-nel, a napi átlagos szám 1-gyel növekedett.

A használat havonkinti számszerű adatait a következő táblázat mutatja:

Év és hónap	Olvasók száma			
	összesen	napi átlag	napi létszám	
			leg-nagyobb	leg-kisebb
1901. szeptember	720 ¹	28 ²⁰ /.	77	1
» október	1346	51 ²⁰ /.	96	27
» november	971	38 ²¹ /.	81	22
» december	781	41 ² /.	82	22
1902. január	942	37 ¹⁷ /.	68	12
» február	1132	47 ⁴ /.	72	28
» márczius	833	41 ¹³ /.	74	7
» április	554	22 ⁴ /.	44	10
» május	367	15 ⁷ /.	37	3
» június	206	8 ⁶ /.	13	2
Összesen :	7852	32 ³²⁶ / ₂₃₈	—	—

Miként a korábbi években, úgy most is, a délelőtti időszakban látogató csak elvétve volt, ellenben délután a hat órán túl maradók száma 2750 volt. A könyvtár használata szempontjából a különféle tárlatok hátrányai a lefolyt időszakban is szembevetőnek voltak.

A 7852 olvasó közül foglalkozás és társadalmi állás szerint volt: 10 lelkész, 395 tanár s tanító, 6616 tanuló (egyetemi és középiskolai felsőbb oszt.), 25 író, 29 művész, 52 ügyvéd, 36 katona, 8 törvényhatósági, 110 állami s 336 magántisztviselő, 17 orvos, 16 gyógyszerész, 28 építészeti és műipari vállalkozó, ugyanilyen alkalmazott 127, továbbá 7 kereskedő, 11 kereskedelmi alkalmazott, 31 birtokos s magánzó, 94 nő.

Az olvasók összesen 8525 művet használtak és pontos napi feljegyzések készültek arról is, hogy a fentebb kitüntetett állású és foglalkozású egyének minő szakmába vágó műveket használtak. A középiskolai tanulóifjuság a szépirodalmi műveket csak illetékes tanáraik jelölése és engedélye alapján használhatta.

Mint azelőtt, úgy az elmúlt évben is a könyvtárt, annak berendezését, ügykezelését a vidékről többen tanulmányozták s megtekintették. A múlt évi szept. 27-én Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter úr látogatásának örvendtünk, ki tapasztalatai után elismerésének és köszönetének adott kifejezést.

Bár a szokott tárlatok a könyvtári szolgálatra és tevékenységre most is hátrányosan hatottak, s bár a múzeumi tárgyak elhelyezése s fenntartása körüli teendők is egyre fokozódtak, a könyvtári folyó munkák hátralék nélkül elintézték. A járuléknaplóba a múlt év végeig 1276 és a folyó évi június 31-ig 536 bevezetés történt.

Az összes gyarapodás feldolgozva és czímtározva van, sőt az előző évi sajtótermékek köteles példányainak czímtározása is befe-

¹ Betudva a szüneti 92 olvasó.

jezve van. Ép ezért a felszaporodott címlapok megfelelő kezelésére 20 drb. új tok beszerzése vált szükségessé s ma már az alapezím-lapok 138, a szakcím-lapok pedig 141 tokban vannak elhelyezve.

A lebélyegzések félbenmaradt munkája újra megindult s már annyira haladt, hogy a Somogyi-féle törzskönyvtárnak mintegy fele lebélyegezve van.

A könyvtár-bizottság 10 ülést tartott, s az iktatóba a múlt év végéig 297, a f. é. június hó végéig 165 ügyirat érkezett.

A könyvtár és múzeum módosított szervezési és ügykezelési szabályai, melyek még a múlt év január havában terjesztettek fel, jóváhagyva maig nincsenek.

Kiemelem ezúttal, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszterium ez évi január hó 23-án 4278. sz. alatt kelt leiratában a város közönségének áldozatkészségeért, valamint a könyvtár fejlesztése és a tanusított tevékenységért elismerését nyilvánította.
